

Zaštitno okolišno planiranje - Studio (144518)

Nositelj predmeta

[doc. dr. sc. Sonja Butula](#)

Opis predmeta

Modul se sastoji od dva dijela: predavanja i izrade seminarskog rada.

U predavanjima se studenti upoznaju s osnovnim pojmovima, te polazištima i njihovom praktičnom primjenom. Problemima i konceptima zaštitno-okolišnog planiranja te njegovom poviješću i razvojem. Sustavi zaštitnog planiranja – pojavni oblici: sanacijska i preventivna zaštita okoliša (standardizacija i optimizacija). Standardizacija: tehnološki standardi i norme, prostorni standardi – rezervati, kao kategorija planiranja prostora. Optimizacija kao alat za zaštitu okoliša: zaštitno-okolišni aspekti prostornog planiranja; pristupi i metode. Razvoj i tipovi procjena (studija) utjecaja na okoliš, projektne studije i strateške studije. Negativni utjecaj na okoliš kao polazište za procjenu. Sustavi okoliša. Promjena okoliša i utjecaj na okoliš; Vrednovanje promjena okoliša - kvantitativna i kvalitativna komponenta. Liste utjecaja na okoliš, liste sastavnica okoliša, liste planirane djelatnosti, interakcijske matrice, mreže utjecaja. Prostorno orijentirane procjene, primjer autocesta. Ranjivost kao osnova procjene utjecaja na okoliš. Zaštitno okolišni aspekti u izradi i vrednovanju varijantnih planskih prijedloga - strategijske procjene utjecaja na okoliš, komparativna analiza varijantnih rješenja. Potrebe razvoja i zaštite okoliša - studije potrebnosti razvojnih inicijativa. Zaštitno-okolišno planiranje u sustavu prostornog uređenja.

Studenti u grupama (3-5) izrađuju seminarske radove: Strateška procjena utjecaja na okoliš i Procjena utjecaja na okoliš na izabranim aktualnim primjerima s naglaskom na prostorne vidike procjene.

ECTS: **6.00**

Engleski jezik: **R1**

Sati nastave: 60

Predavanja: 22

Seminar: 34

Terenske vježbe: 4

Ocjenjivanje

Dovoljan (2): 60%

Dobar (3): 70%

Vrlo dobar (4): 81%

Izvrstan (5): 91%

Izvođač predavanja

- [doc. dr. sc. Sonja Butula](#)

Izvođač vježbi

- [Lara Bogovac, mag. ing. prosp. arch.](#)

Izvođač seminara

- [mr. sc. Vesnica Koščak Miočić-Stošić](#)
- [Lara Bogovac, mag. ing. prosp. arch.](#)

Vrsta predmeta

- Diplomski studij / [Krajobrazna arhitektura](#) (Obvezni predmet, 2. semestar, 1. godina)

Opće kompetencije

Studenti nadograđuju poznavanje zaštitno-okolišnih analiza i mogućnosti njihovog korištenja, osposobljavaju se za izradu procjena utjecaja na okoliš te strateških procjena utjecaja na okoliš (procjena utjecaja projekata, planova programa i politika na okoliš). Upoznaju se s zahtjevima zaštite okoliša u postupku vrednovanja utjecaja na okoliš.

Oblici nastave

- Predavanja
- Terenske vježbe

U sklopu terenskih vježbi studenti se upoznaju sa prostorom kojega analiziraju tijekom nastave.

- Seminari

Priprema eseja Strateška procjena utjecaja na okoliš dijela plana prostornog razvoja općine kojeg su izradili u okviru modula Krajobrazno planiranje, izlaganje i rasprava. Priprema eseja Procjena utjecaja na okoliš nekog razvojnog projekta, izlaganje i rasprava. U izradi seminara studenti usvajaju vještine i sposobnosti izrade te korištenja modela zaštite okoliša kao i vrednovanja varijanti. Interpretirati prostorne podatke te izraditi baze podataka, te upotrijebiti višekriterijske metode. Identificirati i riješiti problem, kritično analizirati i sintetizirati. Suradivati s drugim strukama te upotrijebiti računalnu tehnologiju (GIS). Stjecanje vještina – skupine (3-4 studenta) samostalno izrađuju i prezentiraju pojedine segmente seminara.

Ishodi učenja i način provjere

Ishod učenja	Način provjere
poznavati razvoj zaštitno okolišne misli te osnovnih koncepata i ishodišta	Kolokvij, Pismeni, Usmeni
poznavati sustav planiranja i mehanizme uključivanja zaštitno okolišnih ishodišta u prostorne i sektorske dokumente	Seminar
oblikovati zaštitno okolišna ishodišta te upotrijebiti odgovarajuću metodu pri izradi planerskih analiza i vrednovanju prostora te pri oblikovanju i određivanju planskih rješenja.	Kolokvij, Pismeni, Usmeni
upotrijebiti zaštitno okolišna ishodišta i višekriterijske metode pri vrednovanju varijantnih rješenja (poredbene studije) i ocjenjivanju utjecaja (izrada strateških procjena utjecaja na okoliš, procjena utjecaja na okoliš)	Kolokvij, Pismeni, Usmeni
argumentirano razmišljati o društvenom odnosu do pitanja razvoja i zaštite, opće prihvaćenih paradigmi razvoja i zaštite, metoda i rezultata odlučivanja u praksi	Seminar
razumijevati teoriju i iskustvo u praksi te kritično vrednovati skladnost između teoretskih načela i praktičnog djelovanja	Seminar, Kolokvij, Pismeni, Usmeni
interpretirati pravni okvir i zakonodavstvo zaštite okoliša i prostornog planiranja te stupanj interakcije između prirodnih i kulturnih procesa	Kolokvij, Pismeni, Usmeni
zaključiti koji kriteriji i ciljevi kao i metoda zaštite okoliša su odgovarajući u rješavanju specifičnog prostornog problema	Kolokvij, Pismeni, Usmeni
prezentirati upotrebu GIS tehnologije u postupcima procjene utjecaja na okoliš	Seminar

Način rada

Obveze nastavnika

Dostupnost nastavnih materijala (baza prostornih podataka, ppt prezentacije, upućivanje na čitanje određenih izvora stručne i znanstvene literature, zakonodavni okvire; komunikacija sa studentima; obavijesti vezane uz kolegij; zadaci za utvrđivanje znanja po pojedinim nastavnim cjelinama; upute za korištenje nastavnih alata GIS programa, predavanja i ocjenjivanje studentskih zadaća/seminara, pismenih ispita, provođenje usmenih ispita.

Obveze studenta

Prisustvovanje predavanjima, vježbama i seminarima je obavezno. Studenti moraju sudjelovati u učenju na način da predaju zadatke u dogovorenom roku, da unutar grupe svi članovi aktivno sudjeluju u izvršenju zadatka. Uvjeti za dobivanje potpisa te pristupanje ispitu su redovno pohađanje predavanja i seminara, izrada seminara, te redovno rješavanje svih zadataka s predavanja i seminara.

Polaganje ispita

Elementi praćenja	Maksimalno bodova ili udio u ocjeni	Bodovna skala ocjena	Ocjena	Broj sati izravne nastave	Ukupni broj sati rada prosječnog studenta	ECTS bodovi
Kolokvij	25	0-60 61-70 71-80 81-90 91-100	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	20	60	2
seminari	50	0-60 61-70 71-80 81-90 91-100	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	20	60	2
Usmeni ispit	25	0-60 61-70 71-80 81-90 91-100	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	20	60	2
UKUPNO	100%			60	180	6

Elementi praćenja	Opis	Rok	Nadoknada
Usmeni ispit	Usmeni dio ispita održava se nakon pozitivno riješenog pismenog dijela ispita. Ispitu se obavezno pristupa u zakazano vrijeme. Ispitno gradivo je obuhvaćeno obveznom ispitnom literaturom, te zabilješkama s predavanja i seminara.	Prijavljuje se u sustavu ISVU	

Tjedni plan nastave

1. Uvod u modul Seminar: Uvod u vježbe
2. Predavanje: Zaštitno planiranje – definicije, polazišta, etičke osnove Seminar:Uvod u SPUO
3. Predavanje: Sustavi zaštitnog planiranja – pojavni oblici, sanacijska zaštita Seminar: SPUO – zakonodavstvo
4. Predavanje: Preventivna zaštita; normativi, standardi i rezervati (prostorni rezervati kao kategorija planiranja prostora) Seminar: SPUO – screening, scoping
5. Predavanje: Preventivna zaštita; optimizacijski postupci Seminar: SPUO – ranjivost krajobraza kao metoda procjene utjecaja
6. Predavanje: Razvoj i tipovi procjena utjecaja na o Seminar SPUO – ocjena uspješnosti lociranja djelatnosti i korekcije plana namjene površina
7. Predavanje: Negativni utjecaj na okoliš kao kriterij procjena; Promjena okoliša i utjecaj na okoliš;vrednovanje promjena okoliša Seminar Uvod u PUO
8. Test znanja Seminar: PUO – određenja iz prostorno planske dokumentacije i opis zahvata
9. Predavanje: Liste utjecaja na okoliš, liste sastavnica okoliša, liste planirane djelatnosti Seminar: PUO – opis okoliša i krajobraznih značajki
10. Predavanje: Interakcijske matrice, mreže utjecaja Seminar: PUO – utjecaj zahvata (konceptni modeli utjecaja zahvata na okoliš i matrica interakcija sustava zahvata i okoliša)
11. Predavanje: Prostorno orjentirane procjene; primjer procjene: autocesta Seminar PUO – utjecaj zahvata (vrednovanje utjecaja na okoliš – kvantitativna komponenta)
12. Predavanje: Ranjivost kao osnova procjene utjecaja na okoliš Seminar PUO – utjecaj zahvata (vrednovanje utjecaja na okoliš – kvalitativna komponenta))
13. Predavanje: Strategijske procjene utjecaja na okoliš Seminar PUO – utjecaj zahvata (konceptualizacija i izrada modela ranjivosti krajobraznih kvaliteta)
14. Predavanje: Primjeri strategijskih procjena Seminar:PUO – mjere zaštite okoliša i krajobraza
15. Predavanje: Potrebe razvoja i zaštita okoliša - procjene potrebnosti zahvata Seminar (grupe studenata) prezentacija seminara Strateška procjena i Procjena utjecaja na okoliš Test znanja

Obvezna literatura

1. Marušič (2010) Landscape planning between standardization and optimization, Landscape 21, Department of Landscape Architecture Biotechnical Faculty, University of Ljubljana Slovenia, p.40-45 http://www.dkas.si/files/Landscape21_WEB.pdf
2. Marušič, J. (1993) Conservation planning within a framework of landscape planning in Slovenia, Landscape and urban planning, 23: 233-237
3. O’Riordan, T. (ed) (1995) Environmental Science for Environmental Management, Longman, Harlow
4. Glasson, J., Therivel, R., Chadwick, A.: Introduction to Environmental Impact Assessment, UCL Press, 1996
5. Therivel, R. et al., 1992, Strategic Environmental Impact Assessment, Earthscan, London
6. Dramstadt, W.E., Olson, J.D., Forman, T.T. (1996): Landscape ecology principles in Landscape Architecture and Land Use Planning, Harvard University Graduate School of Design, Island Press, American Society of Landscape Architecture, Washington

Preporučena literatura

1. Forman R., Godron M., 1986, Landscape ecology. New York: John Wiley
2. Salet, W., Faludi, A. (ur.) (2000), The Revival of Strategic Spatial Planning, Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences, Amsterdam
3. Lovejoy D., 1979, Land use and landscape planning. Glasgow: Leonard Hill
4. Lyle J.: Design for Human Ecosystems, 1985.
5. Steiner, F., 1999, The living Landscape, An Ecological Approach to Landscape Planning, McGraw-Hill
6. Turner, T.: Landscape Planning and Environmental Impact Design, UCL Press, 1998.
7. Wood C., 1995, Environmental Impact Assessment, A comparative Review, Longman Scientific&Technical

Sličan predmet na srodnim sveučilištima

- Varstveno načrtovanje (PVO), Biotehniška fakulteta, Ljubljana
- Varstveno načrtovanje (SPVO), Biotehniška fakulteta, Ljubljana
- Angewandte Umweltverträglichkeitsprüfung, BOKU